

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in po-
šiljajo uredništvu lista »Mir«
v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure po-
poldne.

Rekopisi naj se samo po eni strani
lista napišejo, druga stran naj bo
prazna.

Rekopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložit poštno znamko.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

Upravištvu lista »Mir«
v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin
od garand-wata vsakekrat

Leto XXXIII.

Celovec, 22. avgusta 1914.

Št. 33.

Sv. oče papež Pij X. umrl.

Rim. Sv. oče papež Pij X. je dne 20. av-
gusta v Rimu umrl.

Vojska.

Z AVSTRIJSKO-RUSKEGA BOJIŠČA.

Dunaj, 13. avgusta. (Kor. urad.) Na
severnem bojišču so premagale naše čete
neko rusko četo, obstoječo iz enega bataljo-
na, več kozoških stotnij, oddelka strojnih
pušk in 12 topov in jo prisilile, da se je
umaknila. Rusi so se umaknili preko meje,
in sicer v popolnem begu. Vrh tega se je še
več nadaljnjih manjših ruskih oddelkov, ki
so udrli čez avstrijsko mejo, pri prihodu na-
ših čet takoj zopet umaknilo.

Dezertacije ruskih obmejnih straž.

Lvov, 15. avgusta. (Kor. urad.) Po so-
glasnih poročilih listov zavzemajo dezerta-
cije ruskih obmejnih straž in kozakov na
gališko-ruski meji vedno večje dimenzije.

Oklic glavnega poveljstva avstro - ogrske armade Poljakom.

Dunaj, 9. avgusta. (Kor. urad.) Ko so
avstro-ogrske čete prestopile rusko mejo in
stopile na ozemlje ruske Poljske, je bil izdan
naslednji oklic na poljski narod:

Poljaki! Po božji volji, ki vodi usodo
narodov in oblasti našega Najvišjega voj-
nega Gospoda, so prekoračile mejo armade
zaveznikov avstro - ogrske monarhije in
Nemčije. Naše armade prinašajo Vam, Po-
ljaki, osvoboditev od moskovskega jarma.
Zaupajte našim zastavam! Prinašajo Vam
pravičnost. Milijoni poljskega naroda so že
približno eden in pol stoletja združeni z do-
navsko monarhijo in nemško državo ter so
se tu odlično kulturno razvili in od časa
kralja Sobieskega, ki je v težkih časih av-
strijskim deželam prinesel krepko dejansko
pomoč, so tradicije Poljakov ozko zvezane
z zahodnima sosednima državama. Mi pri-
hajamo sem, razumevajoč viteštvo in viso-
ko nadarjenost poljskega naroda, — da raz-
drobimo verige, ki so omejevale poljski na-

rod okoristiti se s pridobitvami zahodne
kulture.

Oklic nadalje omenja vsiljeno vojsko
in povdarja, da je bila vojska vsiljena vla-
darju, kateremu se ima Evropa desetletja
zahvaliti za mir, ter pravi: Kot zmagovalci
Vam bomo dali pravičnost in človečanstvo.
Poljaki, zaupajte se brez ozira našemu var-
stvu, podjirajte nas in naša prizadevanja s
polno dušo, in vsak dobi pravico. Izvršujte
dolžnosti svojega poklica v korist svoje do-
mačije, dolžnosti, ki Vam jih je naložila vo-
lja Boga, Vsemogočnega, ki Vam jih je po
sedanjem izpremenjenem položaju pokazal.

Glavno poveljstvo avstro-ogr-
ske armade.

Z JUŽNEGA BOJIŠČA.

Uspeh avstrijske armade v Srbiji.

Dunaj, 14. avgusta. (Kor. urad.) Naše
vojaštvo je danes na več mestih vstopilo v
Srbijo in je sovražnikove čete zagnalo na-
zaj. Dosedanje akcije naših vojakov so
uspešne. Šabac je v naši posesti.

Šabac.

Mesto Šabac, ki je je zavzelo avstrijsko
vojaštvo, leži blizu avstrijske meje in ima
10.600 prebivalcev. Šabac je nekoliko utrjen
kraj ob izlivu reke Komičak v Savo, je se-
dež škofa, ima carinski urad in nižjo gimna-
zijo. Prebivalstvo tega kraja se bavi največ
s trgovino z deželnimi pridelki.

Boji ob Drini.

Dunaj, 15. avgusta. (Kor. urad.) Ob
12. uri 45 minut ponoči. Naše čete so dne
14. avgusta po hudem boju vrgle sovražnika
iz že dolgo utrjene in močno zasedene pozi-
cije na vzhodnih obrežnih višinah reke Drine
pri Loznici in Ljesnici. Tu, kakor tudi
pri Šabcu so naše čete dne 14. avgusta po-
poldne in ponoči dne 15. avgusta odbile
mnogoštevilne z veliko bravuro izvršene
srbske protinapade. Danes so naše čete na-
daljevale s prodiranjem. Ena zastava, dva
topova in dve strojni puški ste bili uplenje-
ni. Izgube sovražnika so velike. Tudi naše

izgube niso neznatne. Podrobnosti še manj-
kajo.

Črnogorske čete, ki so poskušale udreti
v naše ozemlje, so bile povsod odbite.

Odločna zmaga ob Drini.

Dunaj, 16. avgusta. (Kor. urad.) Vče-
raj naznanjeni boji ob Drini so se končali z
odločno zmago naših čet proti močnim so-
vražnim četam, ki so bile vržene nazaj proti
mestu Valjevo. Mnogo sovražnikov je bilo
vjetih in zaplenjenega veliko vojnega bla-
ga. Zasledovanje sovražnika se krepko vrši.
Naše čete so se borile z občudovanja vredno
hrabrostjo proti sovražniku, ki je bil na
močnih postojankah in enak po številu. Zla-
sti zasluži varaždinski 16. pešpolk, da se ga
omeni, katerega častniki in moštvo so se
bojevali v težavnih razmerah. S staro-
priznanim junaštvom so napra-
vili cesarju vedno zvesti Hrvat-
je naskok k zmagi. Posameznosti o bo-
jih in plenih sledijo.

Z NEMŠKORUSKEGA BOJIŠČA.

Obmejni spopadi.

Berolin, 15. avgusta. (Kor. urad.)
Wolffov urad poroča: V tujini razširjene ve-
sti o večjih bojih na rusko-nemški meji, so
napačne. Nemške čete so bile dosedaj zma-
govite na celi vrsti manjših bojov. Dve ru-
ski konjeniški diviziji, ki jima je sledila pe-
hote, ste zažgali obmejno mestece Marg-
grabova in odšli danes nazaj čez mejo. Pri
Klavi se nahajajoči ruski konjeniški zbor se
je umaknil pred neko nemško kolono proti
jugu. Nobeni načrti in odredbe sovražnika
niso mogle dosedaj vplivati na nemške na-
mene.

Zahrbtni napadi na nemške vojake na Ru- sko-Poljskem.

Berolin, 14. avgusta. (Kor. urad.)
Wolffov urad poroča: Zavratnemu postopa-
nju belgijskega prebivalstva proti nemškim
četam, se je pridružilo sedaj tudi zavratno
postopanje ruskega prebivalstva v ozemlju,
ki so ga zasedle nemške čete. Včeraj po-
noči so v Kališu zopet streljali zavratno na

Podlistek.

Beg iz Pariza.

»Neue Freie Presse« prinaša poročilo
svojega pariškega dopisnika, kako je moral
pobegniti iz Pariza. Iz tega poročila posne-
mamo sledeče: Še preden je bila odrejena
francoska mobilizacija, sem moral zapustiti
Pariz, čeprav so se diplomati še pogajali. V
četrtek so se pojavile govorice o skorajšnji
mobilizaciji francoskih vojnih sil. Izvedel
sem, da se v resnici pripravlja mobiliza-
cija... V petek so mi dali poučeni prijate-
lji nasvet, naj mislim na odpotovanje, ker
se bo težko preprečil konflikt. Opozorili so
me, da bo najbrže sobota zadnji dan, ko bo-
do mogli tujci zapustiti Pariz, da bodo naj-
brž že v soboto zvečer rabili vse železniške
vlake v druge svrhe. Vsled tega sem z naj-
večjo hitrostjo zapustil Pariz v soboto zju-
traj s prvim vlakom, ki je peljal proti Bru-
selju. Na kolodvoru je bil grozen naval. Vsi
Nemci, vsi Avstrijci so hoteli zapustiti Pa-
riz, toda razpoloženje prebivalstva je bilo še
mirno. Svojo prtljago sem v Bruselj naprej
poslal, ker sem upal dobiti v Bruslju trajen
azil.

V Parizu je bila v soboto zvečer razgla-
šena mobilizacija in zaplamtelo je sovraštvo
proti tujcem. Slišal sem le od nekega za-
upnika, ki je ostal še en dan v Parizu, kaj
se je ta dan dogodilo. Aretirali so popolno-
ma mirne Nemce in Avstrijce, ki so deset-
letja stanovali v Parizu, tako koresponden-
ta Wolffovega urada in avstrijskega brzo-
javnega korespondenčnega urada vladnega
svetnika Friderika Schiffa, lastnika hotela
Geisslerja, ki je ustanovil v Parizu šest-
najst hotelov, ki jih je izpremenil v akcij-
sko družbo hotels de l' Arc de Triomphe.
Ne ve se, kaj se je zgodilo s tema dvema
aretirancama in še z drugimi, ki jih je dole-
tela ista usoda.

Splošne odredbe, ki jih je izdala fran-
coska vlada glede tujcev in posebno glede
prislužnikov držav trozveze, so izredno
trde. Vsi Nemci in Avstrijci morajo zapu-
stiti Francijo po razglašeni mobilizaciji.
Oni, ki morajo iz kakršnegakoli vzroka
ostati, so obvezani, naznaniti se policijski
prefekturi. S to naznanitvijo dobe pravico,
ostati v utrjenem taborišču, ki ga jim bodo
odkazali, potem pa jih bodo odvedli v za-
hodne departmaje.

Skoro gotovo jih je od stoinpetdeset ti-
soč Nemcev, ki so živeli na Francoskem,
ostalo stotisoč na Francoskem; ti bodo mo-

rali v Pirenejah tlačaniti... Ti Nemci naj
bodo zasigurani kot izmenjevalni material
za franc. ujetnike. Kar velja za Nemce, to je
merodajno tudi za avstrijske državljane, ki
so ostali na Francoskem. Morali bodo iti
tudi na zahod. Varstvo nemških podanikov
je prevzelo ameriško poslaništvo, varstvo
Avstrijcev in Ogrov pa špansko poslani-
štvo.

To poročilo sem prejel prvi dan, ko
sem prišel v Bruselj. Slišal sem tudi od Av-
strijcev in Nemcev, ki so prišli pozneje, da
je prišlo v soboto v dotedaj mirnem Parizu
do pravcate eksplozije nacionalistične stra-
sti. Nemce in Avstrijce, ki so šli na kolo-
dvor, so zasmehovali in zasramovali. Vož-
nja na belgijsko mejo se je izvršila z največ-
jimi težkočami. Mnogi izmed beguncev so
moralí do dvajset kilometrov iti peš, ker je
bila zveza vlakov preložena na oddaljeno
postajo, baje ker je bil tir razrušen. To se
je zgodilo na belgijski meji pri Quevy. Ali
je bila to pretveza? Ali so to prvi poskusi
sabotaže?

Socialisti ali antimilitaristi so zelo raz-
ljučeni; ti trdijo, da so jim ustrelili njiho-
vega voditelja Jaurès-a ravno en dan pred
mobilizacijo, da ugonobe to miru posvečeno
moč.

V Bruselju so begunce sprejeli prvi dan,

nemške čete, ki so šle skozi mesto. Dva nemška vojaka sta bila pri tem ubita, 20 do 30 pa ranjenih. Nedvomno je, da gre za dobro preračunjene napade civilnega prebivalstva. Sumi se, da se nahajajo istotako kakor v Franciji in Belgiji, tudi na Ruskem te tolpe v zvezi z vlado. Kakor v Franciji in Belgiji, bodo tudi na Ruskem naše čete napravile konec temu stanju in postopale brezobzirno.

Von der Goltz o nemških uspehih.

Berolin, 15. avgusta. (Kor. urad.) V »Tagu« piše feldmaršal von der Goltz: Vsled sistematične izobrazbe in vztrajnosti v vzdržanju vseh naporov, se je izurjeni nemški pehoti in artiljeriji posrečilo naprej, popolnoma ustaviti vpadanje ruske konjenice v nemško ozemlje. Ruske baterije so umolk-nile ob ognju naše pehote. Enake vtise vzbujajo tudi boji pri Mülhhausnu in Lagarde. Takojšnje zavzetje moderne trdnjave Lüttich je popolnoma nov pojav v vojni zgodovini.

23 ruskih generalov vjetih.

Berolin, 15. avgusta. »Lokalanzeiger« poroča: Poveljnik nemških čet na Luksemburškem je sprejet od velike kneginje in je izrekel zahvalo za mirno in pravilno zadržanje prebivalstva in za delovanje luksemburškega »Rdečega križa«. Listi poročajo še: Med tukaj pridržanim ruskim vojaštvom so visoki oficirji, med njimi bivši poveljnik ruskega črnomoškega brodovja, admiral Skrydlow, in bivši generalni upravitelj v Moskvi. Pravijo, da je 23 generalov in višjih oficirjev v posameznih celicah zaprtih, ženske njihove pa stanujejo v hotelih. O slabem ravnanju se ti gospodje ne morejo pritoževati. Par ur vsak dan smejo priti skupaj.

ANGLEŠKA IN FRANCOSKA NAPOVEDALA VOJSKO AVSTRIJI.

Uradno se je poročalo dne 13. avgusta z Dunaja: Angleški poslanik na Dunaju Sir Maurice de Bunsen je došel danes v naše zunanje ministrstvo in podal (v imenu Francije) izjavo, da se smatra Francija z Avstrijo v vojnem stanju, ker se Avstrija z Rusijo kot zaveznico Francije vojskuje in podpira sovražnico Francije, Nemčijo. Obenem izjavlja angleški poslanik, da se z ozirom na vojno napoved Francije tudi Anglija smatra z Avstrijo v vojnem stanju. — Ta vest ni nepričakovana. Kakor hitro je izbruhnila vojska z Rusijo, je vsakdo vedel, kaj da boste storili Angleška in Francoska. Avstrijce ta vojna napoved ni prestrašila. Nemška mornarica je tako močna, da se angleško brodovje le ne upa prav nad njo in tako je veliko angleško brodovje na severu vezano, angleška in francoska mornarica v Sredozemskem morju pa niste tako močni, da bi za svojo mornarico imeli posebno velik strah. Naša mornarica je zelo dobra in močna in je v najboljših rokah. Med našimi mornarji je še duh zmagovalca.

čepprav ne zelo prijazno, pa vendar brezbrizno. Bruselj je bil miren, dokler je bil Pariz miren. In bruseljsko prebivalstvo je v istem hipu postalo takorekoč steklo, ko se je na Francoskem dvignilo nacionalistično gibanje. Belgija sledi tudi čustvom in razpoloženju Francozov v suženjski zvestobi.

V ponedeljek, ko so listi sporočili, da je vojna neizogibna in da je tudi Belgija ogrožena, je prišlo do divjih prizorov ljudske podivjanosti. Nihče ni mogel kot Avstrijec ali Nemec ostati v Bruselju in nemško kakor tudi avstrijsko poslaništvo je nujno svetovalo k odhodu. Z največjo hitrostjo so pripravili vlake in tisoče Avstrijcev in Nemcev so prepeljali na mejo v Herbesthal. V vlakih, ki so hitro sledili drug drugemu, so prišli do belgijske mejne postaje Welkenraedt, od koder so morali iti peš več kilometrov do nemške mejne postaje Herbesthal. To je bila grozna pot s kovčki in torbami. Starci so se težko vlekli, otroci so prestrašeni vpili.

V Herbesthalu so pripravljene vlake sprejeli Nemci in Avstrijce. Begunci so tu stali še pod mučnim vtiskom zadnjih ur. Mnogi so morali zapustiti Bruselj, zapreti svoje trgovine z zalogami blaga ter zapustiti svoje premoženje v deželi, v kateri so

pri Lisi, admiralu Tegetthoffa. V poštev pa pridete še nemški križarki »Goeben« in »Breslau«, ki sta že uspešno manevrirali ob afriški obali in pošteno nagajali Francozom. Na suhem pa med Francozi in Angleži ter nami itak ne pride do boja.

Male državice pridejo v tej svetovni vojski kot zaveznice precej v poštev, in v tem oziru je naša monarhija precej srečna. Rumunija, katero je zadnji čas Rusija lovila v svoje mreže, se je krepko zoperstavila Rusiji in izjavila, da ne bo pod nobenim pogojem dovolila prehoda ruskih čet skozi Rumunijo. Bolgari, ki so bili v drugi balkanski vojski od verolomnih Srbov ponižani, stojijo trdno na naši strani; čeravno je Bolgarska zaenkrat izrekla svojo nevtralnost, se vendar zdi, da komaj čaka, da se maščuje nad Srbi. Celo Turki dvigajo glavo in stojijo na preži, kako bi se maščevali nad Srbi. Srbija in Črnagora ste torej na Balkanu osamljeni. Le o Japonski se ne ve, če se ne bo udala Angliji, s katero ima zvezo, in napovedala vojsko Nemčiji.

S FRANCOSKO-NEMŠKEGA BOJIŠČA.

Poročilo pri Lüttichu ranjenega vojaka.

Hamburg, 14. avgusta. (Kor. urad.) Neki pri Lüttichu ranjeni vojak je poslal »Hamburger Fremdenblattu« sledeče poročilo: Belgijski prebivalci streljajo na vse, tudi na Rdeči križ. Že v prvem bivaku smo bili napadeni od prebivalcev. Na dan bitke sem moral iti v vaški lazaret z nabito puško, ker so prebivalci neprestano streljali na nas. V vasi je zahteval neki oficir vode. Gostilničar mu je ponudil kozarec vina. Med tem ko je oficir pil, mu je gostilničar zabodel v trebuh nož.

Zahvala nemškega cesarja za zmago pri Mülhhausnu.

Berolin, 14. avgusta. (Kor. urad.) Cesar Viljem je brzojavil po zmagi pri Mülhhausnu armadnemu vrhovnemu poveljništvu sledeče: Hvaležen našemu Bogu, ki je bil z nami, se zahvaljujem vam in hrabrim četam za to prvo zmago. Sporočite vsem udeležnim četam mojo cesarsko zahvalo, ki jim jo izreka njih najvišji vojni gospod v imenu ljudstva.

× × ×

KOLENDAR VOJNIH DOGODKOV.

Dne 23. julija: Vročitev avstro-ogrskega ultimata srbski vladi v Beogradu.

Dne 25. julija: Mobilizacija v Srbiji. Nepovoljen odgovor Srbije. Prekinjenje diplomatskih zvez. Delna mobilizacija v Avstro-Ogrski.

Dne 26. julija: Izročitev potnih listin srbskemu poslaniku na Dunaju, Jovanoviču.

Dne 28. julija: Napoved vojne Avstro-Ogrske Srbiji. Manifest Njegovega Veličanstva na svoje narode.

Dne 29. julija: Razrušenje mosta med Zemunom in Beogradom. Prvi spopadi.

desetletja živeli in delali in ki je kar naenkrat postala sovražna dežela. Grozni prizori pred trgovino Tietz, kjer je razdivjana množica razbila okna in kjer so bili med politično vznemirjenimi tudi elementi, ki so hoteli izrabiti priliko za gratis — nakupe, so pričali, da grozi Nemcem najhujše. Policija je preprečila poizkuse plenitve, ki so pa pokazali, da Nemci in Avstrijci niso več varni v Bruselju.

Šele ko so dospeli domov v Herbesthal, so bili vkljub vsem naporom in razburjenju vsaj na varnem.

Ko bi se bil moral odpeljati včeraj, v ponedeljek zvečer naš vlak z 2000 nemškimi rezervisti iz Herbesthala, je zapazila straža nekega človeka, ki je sumljivo manipuliral s premikačem ter ga je že tako postavil, da bi moral vlak zapeljati na slepi tir in se tam ponesrečiti. Moža, ki je bil Francoz, so aretirali in odpeljali s tem vlakom v Köln, kjer so ga oddali vojaški oblasti. V Köln se je peljalo mnogo beguncev v vozovih za prtljago. Rezervisti so bili sedaj zelo navdušeni za vojno ter so se vozili prepevajoč nemško in avstrijsko himno, proti svoji domovini. Bili so že vojaki, dasiravno še brez uniforme, ter so navdušeno pozdravili zastavo, ki so jo prinesli blizu meje na neki postaji v vlak.

Dne 31. julija: Splošna mobilizacija v Avstro-Ogrski zaradi mobilizacije v Rusiji. Proglasitev stanja grozeče vojne nevarnosti v Nemčiji. Ultimatum Nemčije Rusiji. Splošna mobilizacija v Nemčiji.

Dne 1. avgusta: Mobilizacija v Franciji. Italija proglasa svojo nevtralnost.

Dne 2. avgusta: Vojna napoved Nemčije Rusiji. Nemčija zasede Luksemburg.

Dne 3. avgusta: Nemci zavzameo Kališ in Čenstohov. Nemška križarka »Augsburg« bombardira Libavo. Nemčija napove vojno Franciji.

Dne 4. avgusta: Radi kršenja belgijske nevtralnosti napove Anglija vojno Nemčiji.

Dne 6. avgusta: Avstro-Ogrska napove vojno Rusiji. Vojna napoved Srbije Nemčiji.

Dne 7. avgusta: Črnagora izjavlja, da se smatra v vojnem stanju z Avstro-Ogrsko. Nemška armada zavzame belgijsko trdnjavo Lüttich.

Dne 8. avgusta: Angleži potope nemški parnik »Königin Luise«, ko polaga mine. Angleška križarka »Amphion« se potopi, ker je zadela na mino. Boji ob gališki meji. Rusi vrženi nazaj. Trije srbski donavski parniki pridejo v avstrijske roke. Avstrijske čete zasedejo Miechov.

Dne 9. avgusta: Črnogorski napad na Trebinje odbit z velikimi zgubami Črnogorcev. Napad Rusov pri Johannsburgu in Schmaleghinu od Nemcev odbit. Smrt generala Bülowa. Boji pri Liegu. Angleži napadajo nemške kolonije v Afriki. Anglija zapleni turške bojne ladje na Angleškem.

Dne 10. avgusta: Boji v Alzaciji. Francozi pri Mülhhausnu poraženi. Na ruski meji ponovno kozaki odbiti. Črnogorci obstreljujejo Teodo v Kotorski luki brezuspešno.

Dne 11. avgusta: Prerušenje diplomatskih zvez med Avstrijo in Francijo. Blokada črnogorskega obrežja. Bitka pri Lagarde v Lotaringiji. Na ruski meji manjši boji.

Dne 12. avgusta: Naše čete so prodrle že 70 km v Rusko-Poljsko. Črnagora napovedala Nemčiji vojno.

Dne 13. avgusta: Kraljevi angleški veleposlanik Maurice de Bunsen poda v našem c. in kr. ministrstvu za zunanje zadeve izjavo, da se smatra Francija kot v vojnem stanju z Avstro-Ogrsko in obenem zavoljo stališča Francije tudi Velika Britanija kot v vojnem stanju z monarhijo. Naše čete premagajo rusko četo, obstoječo iz enega bataljona, več kozaških stotnij, oddelka strojnih pušk in 12 topov in odbijejo več manjših ruskih napadov. Lloydov parnik »Baron Gautsch« se potopi na vožnji z Velikega Lošinja proti Trstu.

Dne 14. avgusta: Naše čete so na več točkah udrle v Srbijo, vrgle sovražnika nazaj in osvojile trdnjavo Šabac.

Dne 15. avgusta: Naše čete so odbile mnogoštevilne hude srbske protinapade ob Drini in nadaljevale s prodiranjem. Črnogorske čete povsod odbite. Naše čete prodirajo na severu in prostoru zapadno od Visle.

× × ×

KAKO DOBIMO POROČIA O RANJENIH IN PADLIH VOJAKIH.

Avstrijska družba »Rdečega križa« in društvo »Rdečega križa« na Ogrskem otvorita skupno z vojno upravo na Dunaju skupni osrednji urad, ki bo izdajal poročila in poizvedbe v vojski obolelih, ranjenih in padlih vojaških oseb. Ustanovil se bo tudi po eden poizvedovalni urad na Dunaju in v Budimpešti.

Delo skupnega osrednjega izkaznega urada bo sledeče:

1. Reševal bo od vojaških in civilnih zdravilišč došla poročila o bolnih, ranjenih in umrlih ter poročila o padlih tako, da bo imel ta poročila v stalnem pregledu, na drugi strani pa, da se ista, v kolikor se bodo dostajala oseb naše armade in mornarice, oddajo obema poizvedovalnima uradoma v svrhu, da jih sporoče prebivalstvu.

2. Zbiral bo imena in lastnino umrlih in padlih ter jih ali izročeval upravičencem ali pa posredoval pri izročitvi.

Dočim osrednji izkazni urad nima nobenega posrednega stika s prebivalstvom, bosta poizvedovalna urada neposredno javnosti na razpolago.

Dovoljeno je, da lahko vpraša sleherni pismeno ali brzojavno bodisi v k a t e r e m -

koli deželne jeziku. Ustmene poizvedbe ne bodo dovoljene zato, ker se je bati prevelikega navala. Za pismene poizvedbe se bodo oddajale na poštah uradih (kjer pa pošte ni, od okrajnih oblastij) nalašč za to pripravljene dopisnice, na katere se prilepi 5vinarska znamka. Ime, z vsem natančnejšim osebnim opisom osebe, po kateri se vpraša (posebno v slučaju, če jih je mnogo istega imena), kakor tudi naslov onega, ki vpraša (na dopisnici za odgovor), mora biti natančen in čitljiv.

Poizvedovalec dobi na takih dopisnicah brezplačen odgovor v onem jeziku, v katerem je sam pisal. Ako se povpraša brzojavno, mora se odgovor plačati. O boleznih ali ranjenju kake osebe se bo na podlagi iz bolnišnic došli poročila vsakemu, ki vpraša, odgovorilo samo enkrat. Nadaljne poizvedbe o takih osebah se potem lahko dobe od bolnišnic, kjer se dotične nahajajo. Poizvedovalni urad bo po dopisnici, ki je odločena za odgovor, naznanil dotično bolnišnico. Če o kaki osebi, za katero se povpraša, ni nobene poročila, se to v odgovoru opomni.

Na nejasna pisana vprašanja, o katerih se lahko kaj dvomi, se ne bo odgovarjalo. »Rdeči križ« je naprosil duhovščino, da ljudstvo pouči, kako je treba povpraševati in kako se dobivajo poročila. Tudi se bo tozadevno postopanje pravočasno razglasilo po listih in javnih lepakih.

Neposredna poročila o osebah lastnih armad (mornaric) se dajejo izjemoma samo oblastnjem in poveljništvom.

»Rdeči križ« poskrbi tudi za osebe, ki bodo za bolnike in ranjence, ako bi isti iz bodisi kateregakoli razloga ne mogli pisati sami, pisali njihovim svojcem.

Članom gospodarske zadruga v velikovškem okr. glavarstvu.

Celovec, dne 14. avg.

Kakor drugi promet, ovirano bo, dokler je vojska, tudi prodajanje žita. Opozarjamo zato naše člane, da zadruga morebiti ne bo mogla vedno vsako blago gladko sprejemati in izplačevati. Danes so žitne cene neprimerno visoke. Nemčija je pred par dnevi odpravila uvoznino na žito in cena je takoj padla, pri ovsu n. pr. za 6 K za m. stot, kakor mi računamo od 11 na 8 K za 50 kg. Mogoče je pa tudi, in že danes to zahtevajo merodajni krogi, da se čez par dni ali tednov določi žitna cena, kakor se je določila cena po mestih mesu, moki in drugim potrebščinam. In sicer se predlaga cena, kakor je bila pred vojsko: pšenica 13, rž 9-5, oves 8. To bo en-gros-cena, na drobno se seve nekoliko podraži v prodaji, nakup pa mora biti še cenejši, ker se na debelo tako prodaja. V takih razmerah zadruga seve ne sme drago sprejemati velikih množin.

Drugo bo vprašanje po denarju. Posojilnice bodo za čas vojske v veliki težavi in morebiti ne bodo mogle posoditi zadrugi denarja, ki ga potrebuje. Pravilno bi bilo, da zadržniki sami zložijo kapital, ki je potreben za promet, ali tega ni pričakovati, zato so naši ljudje še premalo poučeni. Morebiti se bo moral promet tako uravnati, da, ker zdaj vojaščina takoj kupuje oves, rž in pšenico, a ne na drobno, marveč po vagonih, da člani navozijo vagon ovsa n. pr., ki se takoj odpošlje v Celovec in ljudem potem plača čez osem dni, ko se je denar sprejel iz vojaške blagajne. Tedaj bi se prodajalo, kakor n. pr. v mlekarni v Celovcu, kjer ljudje vozijo cel mesec, koncem meseca pa dobe plačilo, ko je mlekarna dobila denar od strank.

Ne vemo še, kako vse pojde, ali pripravljeni smo na vsak način kmetom pomagati.

Mšgr. V. Podgorc.

Občine naj poskrbé!

Vsako leto se čuje mnogo pritožb, da divjačina ljudem napravi v jeseni na ajdi mnogo škode. Posebno tam, kjer manjša polja leže med gozdovi, kmetu srne dostikrat ajdo skoraj popolnoma popasejo. Ko zrnje zori, začne srna pohajati po polju in v jeseni posestnik nima časa, čakati s pridelkom, da pridejo lovci škodo ceniti. Z ajdo se mudi in hiteti se mora. In če so že

cenilci prišli, prične se prepir za škodo, katero se kmetu navadno komaj majhen del povrne.

Letos se je škode na ajdi posebno bati. Lovci, udje lovske družbe so pri vojaki, kjer so deloma tudi pazniki, revira lovci. Torej bo divjačina ostala in se je niti navadno število ne bo postrelilo, če si občine ne pomagajo s tem, da prosijo c. kr. okrajna glavarstva, naj ukažejo lastnikom lova, poskrbeti na vsak način, da se divjačina, posebno srne, postreli. Bogve, kako dolgo bo trpela vojna, ali armada in mi sami bomo potrebovali vsak metrični stot žita. Branimo torej ajdo, ako je Bog letos zopet da, kar je po dosežanju vremenu upati. Okr. glavarstvo je po § 60. lovske postave pooblaščen, izdajati take odredbe. Poizvedelo se je tudi, da predsedništvo koroških lovske družbe takim odredbam ne bo ugovarjalo.

Opomniti je še, da je vsak posestnik upravičen, zahtevati od okrajnega glavarstva tako odredbo, najboljša pa je, če posestniki naroče občini ali županu, da poskrbi.

Dnevne novice in dopisi.

Cesarjevo priznanje avstrijskemu časopisu. C. kr. korespondenčni urad poroča: Njegovo Veličanstvo je blagovolilo izraziti svoje živahno zadovoljstvo o patriotičnem stališču avstrijskega časopisa povodom sedanje svetovne krize in je naročilo, naj se to splošno razglasi.

Slovenski podpolkovnik. Naš kot slovenski pisatelj in izumitelj poznati rojak, poveljnik c. kr. domobranske orožarne na Dunaju, g. major Fridolin Kaučič, je imenovan od cesarja podpolkovnikom.

Izjava sodalitete ss. Cordis Jesu. Slovenski duhovniki nam javljajo iz vseh krajev Koroške ustmeno in pismeno, da se širijo proti njim med ljudstvom razna podla sumničenja, češ, da so srbofil, veleizdajci ter da so oni krivi vojske. V Podjuni je razširjena govorica, da je cela vrsta slovenskih duhovnikov že kaznovano s smrtjo radi veleizdajstva.

Vsled tega mora č. duhovščina trpeti vsakovrstno preganjanje, psovke, da, v nekaterih krajih ni varna niti življenja!

Nismo si mislili, da se bo zlorabilo to sedanje stisko našega ljudstva v sovražstvu zoper nas. Toda naj bo! Mi ostanemo popolnoma mirni, pač pa bomo tembolj izpolnjevali svojo državljansko dolžnost proti toliko ljubljeni Avstriji in v dejanju dokazali svoj patriotizem, ki je čist kakor zlato. V cerkvi, na leci, pri dobrodelnih podjetjih za »Rdeči križ« bomo vseskozi na svojem mestu.

Zlobneži, ki hočejo izpodkopati naš vpliv, se bodo temeljito zmotili. Njim povemo samo še to, da smo se obrnili na cerkvene in posvetne oblasti, da nas ščitijo na primeren način.

Naše je geslo prejkoslej: Vse za vero, dom, cesarja! Sodalitas sacerdotum i. h. ss. Cordis Jesu za Koroško. Val. Limpel, predsednik.

Čč. mariborska duhovščina se je dne 11. avg. zbrala na važno posvetovanje. Sklenilo se je, obrniti se na cerkveno in državno oblast, da se ščiti čč. duhovščina pred neopravičenimi napadi. To se je, kakor izvedemo, že tudi zgodilo.

Proti neopravičenim napadom. »Straža« poroča: Zaradi neopravičenih napadov na Slovence in zaradi hujskanja nasprotnikov so se poslanci S. K. Z. zadnji in ta teden ponovno obrnili osebno in pismeno na pristojna mesta. Toliko za sedaj v pojasnilo.

Politično vodstvo za koroške Slovence se je obrnilo na pristojno mesto zavoljo neosnovanih napadov in sumničenj na slovensko duhovščino.

Osebna vest. V torek, dne 11. avgusta je promoviran na graškem vseučilišču gospod Stamol Fran za doktorja vsega zdravilstva. Moral je takoj k vojakom.

Izkaznice. Ako greste od doma, je zelo priporočati, da vzamete kako izkaznico seboj, na kateri bo dovolj označeno, kdo da ste in kaj ste. Kot izkaznice rabite lahko domovnice, delavske knjižice, a če v prvem trenutku nimate druge, tudi krstni list ali drugo slično listino.

Oklic. Uradno se nam naznanja: Pripetili so se slučaj, da so brezvestni ljudje raznašali neresnične vesti, da bankovci avstro-ogrsko banke pridejo ob veljavo, to seveda z namenom, da bi od lahkovernih ljudi dobili bankovce pod zapisano vrednostjo. Te vesti je še pospeševala nekaj dni sem splošno opaževana zahteva po kovanem denarju. Zoper tako goljufivo početje je treba z vso silo nastopiti. Občinstvo se pozivlja, da v splošnem interesu slučaje, v katerih se take vesti razširjajo, kakor tudi mogoče poizkuse, nakupovati bankovce (papirnat denar) pod njihovo vrednostjo, takoj naznani oblasti, da bo mogoče zoper to goljufivo početje kazensko nastopati. C. kr. deželni predsednik dr. baron pl. Fries-Skene l. r.

Razglas. Vsako vozilo, tudi vodna vozila, zlasti avtomobili morajo na klic javnih varnostnih organov kakor stražnikov, orožnikov, patrol in vojaških straž brez pogojn o t a k o j obstati, ker so sicer vozniki v nevarnosti, da jih ustrelijo. To se za čas vojske javno naznanja, da se vsi ravna po tem. C. kr. deželni predsednik: dr. baron bl. Fries-Skene l. r.

Katehezi tečaj v Celovcu se je z ozirom na vojsko odpovedal oziroma preložil na ugodnejši čas.

Vojna pošta. Po poročilu vojnega ministrstva je bil vojni poštni promet pri četah, namenjenih proti Rusiji, odprt 11. avgusta t. l.

Tako se dela! »Slovenski Gospodar« poroča: Graška lista »Tagespost« in »Tagblatt« sta prinesla v torek poročilo, da so zaprli č. g. kaplana pri Sv. Jakobu v Slov. goricah. Dobrohotno mu dasta naslov: »Der Serbenfreund im Priesterkleid«. Mi smo se takoj dali telefonično zvezati s Sv. Jakobom ter izvedeli, da je č. g. kaplan vedno doma in da je ravnokar odšel k bolniku na sveto izpoved. Na ta način se krade čast duhovniškemu stanu!

Nevednost ali zloba. »Tagespost« v štev. 210 z dne 13. avgusta poroča, da so zaradi srbofilstva zaprli rimsko-katoliškega škofa dr. Miklása v Dubrovniku. V celi Dalmaciji ni katoliškega škofa s tem imenom, pač pa je v Zadru srbski pravoslavni škof dr. Milaš, o katerem so časniki že pred začetkom te vojne pisali, da so ga zaprli. Ali je »Tagespost« iz hudobije ali nevednosti iz srbskega pravoslavnega škofa napravila rimsko-katoliškega, kdo ve?

Zlobna pisava. »Slovenski Gospodar« piše: Ko poroča »Grazer Tagblatt« z dne 11. avgusta o aretaciji nekega koroškega Slovence, ki je obdolžen srbofilstva, pristavi zlobno: »Kakor vidimo, trud dr. Brejca ni ostal brez uspeha!« Proti taki pisavi moramo odločno ugovarjati. Mi dobro poznamo dr. Brejca, da je bil vedno navdušen avstrijski domoljub ter odločen nasprotnik — javno in zasebno — velesrbskih stremeljenj. Ako pa je kdo zvest svojemu slovenskemu narodu, še vsled tega ni izdajalec. Tudi s takimi natolcevanji nemški listi ne bodo uničili slovenskega naroda! Zdi se nam sploh neumestno, ako se v sedanjih resnih časih dela za poostrenje narodnostnih nasprotstev. Sedaj je prepotrebno, da bi bili vsi edini.« Tej sodbi glasila dr. Korošča ni treba pristaviti nobene besede!

Domačale. (Požar.) Dne 4. t. m. popoldne je upepelil ogenj v Umbarah štiri posestva; zgorela je tudi cerkvena streha. Škoda je tem večja, ker je ostalo v ognju tudi nekaj živine ter je vsled mobilizacije nastalo pomanjkanje gasilcev. Vzrok velike nesreče je bil alkohol. V pijanosti je zažgal eden izmed posestnikov svoj lastni dom.

Marija na Zili. (Vojaki. Strela.) Zadnje čase je bilo pri nas zelo živo. Imeli smo nastanjene vojake gorskih baterij. Bili so Slovenci, Nemci, Čehi, Slovaki in Lah. Vsi so bili ves čas zelo živahni. Najlepše pa je bilo, da jih je pristopilo izredno veliko število, okoli 150, k sv. zakramentom. Mnogi so se spovedovali in sprejemali sv. obhajilo s solzami v očeh. Posebno lepo so se spovedovali Slovaki. Večinoma vsi so dobili tudi čudodelne svetinje Matere Božje z odpustki za zadnjo uro. Daroval je svetinje č. g. mestni kaplan Müller iz Beljaka, ki je kakor č. g. mestni župnik Trunk rade volje pomagal pri spovedovanju, kar naj gospodoma Bog povrne. V nedeljo, dne 2. in v torek, dne 11. avgusta, je bila ob 5.

zjutraj tudi sv. maša nalašč za vojake, da so ložje pristopili k sv. obhajilu. Ko so odhajali, so si ovenčali konje in čepice kakor bi šli na svatbo. — V strašni noči od 13. na 14. avgusta je udarila v podružniško cerkev v Blačah strela in jo hudo poškodovalo. Zdaj bo s popravo pač težko! V sosedni vasi, v Podgorjah, je strela zažgala. Ubogi ljudje!

Najnovejše vesti.

MI GREMO NAPREJ V SRBIJO!

Iz vojaških krogov pišejo »Grazer Volksblattu«: Avstrijske čete so priče dne 14. avgusta proti Srbiji z ofenzivo, ki smo jo že nestrpno pričakovali. Naša vojska je na več krajih prekoračila srbsko mejo ter se je med drugim polastila Šabca in Loznice. Ta za vojno na jugu važni preokret temelji na uspehih dobro premišljenega in zelo previdnega zasledovanja in preiskovanja sovražnih postojank in vojnih moči. Vsak drug način, na primer forsiran naskok, bi se mogel v ožigled srbskih poljskih in morda tudi napol stalnih utrdb ponesrečiti. Saj je znano, da so Srbi svoje postojanke v kotu med Savo in Drino že leta 1908. za obrambo, in sicer samo za silo utrdili, leta 1912. pa te utrdbe popravili in izpopolnili. Vest o poteku našega napredovanja proti Srbiji je sicer le redkobesedna ter ne pove, ali se je napad izvršil na več straneh istodobno; toliko pa vendar iz poročila izhaja, da je naša vojska vzela Srbe z več točk za tarčo. Srbi so morda pričakovali samo napad od Drine. Okolnost pa, da so naše čete enega in istega dne zavzele ne le Šabac, marveč tudi mesti Lešnico in Loznico ob Drini, nam šele kaže, kako previdno se je pri tem postopalo in, kako se je štedilo z moštvom in z materijalom, ko se je takorekoč z enim mahljajem pridobilo ves trikot med Drino in Savo za našo posest.

Ta prvi udar pa je še tem važnejši, ker nam je zmaga obenem prinesla tudi oblast nad železniško progo, ki omogočuje promet med Ogrsko do 50 km ob Drini navzgor. To je proga Šabac—Lešnica—Loznica—Koviljača, ki bo za nadaljne operacije neprecenljivega pomena. Bližnja prihodnost nas uveri o tem, kar smemo danes le še namigovati. Gotovo je, da se nahajajo naše čete v pokrajini, kateri je srbsko vojno vodstvo že oddavna posvečalo veliko skrb in pozornosti. Vsaka boljša cesta je bila tukaj tako zgrajena, kakor so to zahtevali strategički oziri. Tako spremlja Drino do treh kilometrov pred njenim izlivom v Savo deželna cesta boljše vrste, ki se potem obrne proti Obrenovcu, kjer pričinja strategičsko važna železnica Obrenovac—Valjevo. Valjevo pa je zopet po železnici in po dobrih cestah zvezano z Belgradom. Valjevo je sploh nekako središče strategično važnih občil. Velike ceste vodijo v Loznico, v Šabac in do izliva Drine, nadalje čez Ub zopet v Šabac na eni in v Obrenovac na drugi strani, pa tudi Gornji Milanovac in dalje v Kragujevac ter skozi Kraljevo v Kruševac—Niš.

Kadar bo omenjeni trikot med Savo in Drino popolnoma očiščen sovražnika in docela zavarovan, bo pa Drina tvorila važno prometno sredstvo. Saj je od Zvornika nizdol časih do 200 metrov široka in po 12 metrov globoka. Doslej je bila Drina le velika ovira za naše napadanje z bosenske strani.

Srbi so se, kakor javljajo uradne brzojavke, umaknili proti Valjevu, središču gornje Posavine ob reki Kolubari. Naše čete so prodrle za njimi od meje 70 km daleč proti Valjevu. Iz najnovejših brzojavk se lahko sklepa, da so naši tudi to mesto, ki je le slabo utrjeno, vzeli. Tako nam je torej že sedaj pot v Kragujevac odprta!

Z druge strani se poroča, da so naše čete začele tudi že od Smedereva prodirati, in sicer po dolini Morave navzgor. Oba naša oddelka se imata torej, pustivši Belgrad ob strani, združiti pri Kragujevcu. Pri Jagodini blizu Kragujevca je baje pričakovati prve velike bitke med našimi in med srbsko vojsko. Mogoče pa je tudi, da se srbska vojska umakne do Niša in šele tam sprejme naš železni objem. — Kakor znano, pa od Niša do Pirota in bulgarske meje ni daleč. Če bi se morala srbska vojska umikati še dalje proti vzhodu, jo seveda tam čaka ljubezniv sprejem Bulgarov, katerim utegnejo

pomagati še Turki in eventuelno celo — Rumuni. Toda to so pač samo ugibanja. Pravih načrtov, ne naših, ne sovražnikovih ne pove »nobena pratka«.

Novo poročilo naznanja, da so **avstrijske čete zavzele Požarevac**.

Požarevac je srbsko mesto 10 km južno od Dubrovice, katera leži ob Donavi vzhodno od Belgrada. Prebivalcev ima okoli 12.000. Okolica je zelo rodovitna. Trgovina je precej razvita. Požarevac je znan po miru z dne 21. julija 1718, po katerem je morala Turčija odstopiti celo Srbijo Avstriji.

Hrabri Hrvatje.

Budimpešta, 18. avgusta. Ogrski brzojavni korespondenčni urad poroča iz Zagreba: Ban baron Škerlec in zagrebški župan sta dobila od poveljnika 53. pešpolka, polkovnika Schirmerja z bojišča brzojavko, v kateri se poroča, da se je polk z občudovanja vredno hrabrostjo boril in dosegel velike uspehe. To veselo poročilo so takoj po celem mestu razglasili.

Kako je bil osvojen Šabac?

Budimpešta. Neki ranjenec, ki je bil ranjen pri okupaciji Šabca in semkaj pripeljan, pripoveduje o zavzetju Šabca sledeče: »Zjutraj, 12. t. m., je dobil naš polk zapoved, da gre čez Savo. Vsa vojska se je ukrcala na plave, ki so takoj odpluli od brega. Sredi Save so jih obsule z močnim ognjem srbske čete, ki so se nahajale na nasprotni obali. Na srečo srbska vojska ni imela posebnih uspehov. Z malimi izgubami smo prišli na drugo stran, vrgli smo se na zemljo in pričeli streljati proti srbskim četam. Ali srbske čete se tudi niso umikale pred našim ognjem. Zato je bilo ukazano vzeti pozicije z naskokom. Z velikim in hitrim naskokom je naša vojska naskočila srbske pozicije in prepodila iz njih Srbe. Ko smo se mi utrdili na nasprotni strani, so naše pionirske čete napravile most čez Savo, nato so še druge naše čete prišle na srbsko stran. Najprej je prišel neki češki, potem ogrski polk, za njimi njihova artiljerija in kavalerija. Med našimi ni bilo mnogo ranjenih, kolikor se mi zdi, so imeli Srbi mnogo več ranjencev. Med našimi četami vlada veliko navdušenje, in čeprav veliko trpe, vendar so čile in zdrave.«

130 ranjencev pripeljali v Budimpešto.

Budimpešta, 18. avgusta. (Koresp. urad.) Ogrski brzojavni korespondenčni urad poroča: Danes zjutraj so pripeljali v Budimpešto iz Zemuna 130 v boju pri Šabcu ranjenih vojakov. Vsi ranjenci pripovedujejo o hrabrosti naših čet.

Nemški listi proslavljajo zmago avstrijskih čet v Srbiji.

Berolin, 19. avgusta. Nemški listi proslavljajo v navdušenih besedah zmage in prodiranje avstrijske armade v Srbiji. »Frankfurter Zeitung« piše silno pohvalno o avstrijski armadi in zmagi pri Valjevu. Pravi, da tako lepi uspehi avstrijskega prodiranja dokazujejo, da je armada ohranila staro slavo zmagovite avstrijske armade. Patudi previdno vodstvo čet je izkazalo v tako težkih razmerah in pri tako odločnem sovražniku kot izbornu.

Ruski general višji poveljnik srbske armade.

Iz Niša se poroča čez Bukarešt: Voditelj ruskega poslaništva v Belgradu je v imenu ruske vlade obvestil Pasića, da Rusija brezpogojno želi, da naj se višje poveljstvo skupne srbske armade poveri nekemu ruskemu generalu. Pasić je tej želji s pateričnim odgovorom ugodil.

Bulgari o avstrijskih uspehih v Srbiji.

Sofija, 18. avgusta (Kor. urad) Vesti o uspehih Avstro-Ogrske v Srbiji so bile tu splošno sprejete z velikim zadoščenjem. Ljudstvo o uspehih živahno razmotriva in komaj pričakuje popolnega srbskega poraza.

Cesar Viljem sarajevskemu meščanstvu.

Na poslovilnem večeru, ki ga je priredil nemški generalni konzul dr. Eiswaldt na čast nemškemu oddelku, ki se je vrnil iz Skadra, je generalni konzul prečital brzojavko drž. tajnika Jagowa, v kateri se na povelje nemškega cesarja zahvaljuje za pri-

srčen sprejem nemških vojakov. To je povzročilo velikansko navdušenje. Občinstvo je pelo nemško in avstrijsko himno, »Die Wacht am Rhein«, »Deutschland über alles« in »U boj!«.

Aretacije v Zemunu.

»Reichspost« poroča: V Zemunu so zopet zaprli več tamošnjih Srbov, med njimi odlične osebe, kakor pravoslavnega prošta Milina, odvetnika Radičevića in senatorja Babića. Te kakor druge, vsega krog 40 oseb, so strogo zatražene odpeljali v Komarno.

Tudi Grčija zahteva kos Srbije.

Berolin. Milanska »Unione« posname po grških listih v Atenah sledečo vest: »Embros« piše, da Grčija ne bo samo gledala od strani, če bo Srbija razdeljena. »Astrapi« piše, da bi bila močna Srbija za Grčijo bolj nevarna, kakor močna Avstrija. Grška vlada bo že o pravem času prišla na dan z zahtevo po Bitolju. Srbi se sploh v Makedoniji ne bodo mogli držati, če bodo sploh še samostojna država ostali. Moč Rusije pomeni živo nevarnost za Veliko Grčijo.

× × ×

PROTI ČRNOGORI.

Budimpešta. Službeno se poroča, da so naše čete porazile Črnogorce na severni meji. Črnogorska vojska je imela velike izgube.

× × ×

POVELJNIK POLKA DEUTSCHMEISTER PADEL.

Dunaj, 18. avgusta. (C. kr. kor. urad) Kakor poročajo listi je padel poveljnik polka »Deutschmeistrov«, polkovni baron Holzhausen.

Dunaj, 18. avgusta (C. kr. kor. urad) Včerajšnje povelje polka »Deutschmeistrov« št. 4. vsebuje sledeče uradno poročilo: Polkovnik in polkovni poveljnik Ludovik baron Holzhausen je našel na polju časti junaško smrt. Z njim je izgubila avstrijska armada enega najboljših in najsposobnejših častnikov. Pokojnik je bil vedno pravičen predstojnik in odkritosrčen tovariš častnikov in moštva svojega polka. Težke izgube, katera je zadela polk vsled smrti svojega ljubljene poveljnika, ne bomo pustili nemaščevane in tako častniki kakor moštvo prisegamo pri svoji polkovni zastavi, da bomo dosegli za to veliko žrtev zadoščenje. Kakor poročajo listi, je zadela barona Holzhausen-a, ko je pregledoval predstraže, krogla iz zasede. Polk še ni bil v ognju.

× × ×

BULGARSKA PRED VOJSKO S SRBIJO.

Budimpešta. Neka službena vest trdi, da je Bulgarija izjavila po svojem poslaniku na srbskem dvoru, da se Bulgarija nahaja v vojnem stanju s Srbijo. Ne ve se še, če so se na meji, ob kateri je zbrana bulgarska vojska že pričele sovražnosti.

Turški državniki v Sofiji.

Sofija, 19. avgusta. Turški notranji minister Talaat bej, kakor tudi predsednik turške zbornice Halil bej sta 16. t. m. došla v Sofijo. Sprejel ju je bulgarski železniški minister in oboje otomanskega poslaništva. Talaat bej in Halil bej sta se odpeljala 17. t. m. naprej v Bukarešto.

× × ×

TURŠKA OBOROŽENA NEVTRALNOST.

V razvoju sedanjih svetovnih dogodkov imamo v najkrajšem času pričakovati novih dejstev, ki za našo monarhijo in zvezno Nemčijo ne bodo neugodni. Zadnje dni došle uradne vesti že označujejo smer, v kateri se bo izvršila odločitev. Turčija je izjavila, da je odločena z orožjem v roki zavrniti vsak napad na mednarodno zaprtje Bospora in Dardanel. Ako se kljub temu izvrši poizkus ta vrata udreti, potem more nastati samo en konflikt, ki ne bo nič manj in nič več nego boj za Carigrad. Očividno so se med Rusijo in Anglijo zadnji čas izvršili jako dalekosežni dogovori, katerih prva posledica je ta, da je Rusija lahko zahtevala od Turčije otvoritev morskih cest, čemur se je Anglija toliko časa upirala. Te dogovore z Anglijo bo Rusija hotela porabiti v to, da uresniči svoje stare sanje: pridobiti

bizantinsko carsko krono za ruski carizem. Toda ruska pot v Carigrad vodi preko razvalin svobodne Rumunije in Bulgarije. Ortodoksno rusko carstvo, ki bi gospodovalo od Peterburga do Zlatega roga, bi moglo poleg sebe trpeti edino-le satrapije, kakor je bila Rusija še vedno grob vseh ljudstev, ki so padla v območje njene sile. Ako bo torej Turčija prisiljena k vojni, k brambni morskih cest in Carigrada, potem tudi Bulgarija in Rumunija ne bosta mogli ostati mirni, kajti največje ruske obljube bi po padcu Carigrada teh dveh dežel ne obvarovale one osode, ki jo je Rusija pripravila eveltoči rumunski provinci po rusko-turški vojni kljub temu, da je bila dolžna Rumuniji največjo hvaležnost. Mogoče je, da že ta teden prinese jasnost v tej stvari. Različni turški in bolgarski glasovi kažejo na to.

Rusija zahteva otvoritev Dardanel.

Rusija je od Turčije energično zahtevala, da naj ruski vojni mornarici otvori prevoz skozi Dardanele. Če Turčija ne odneha, hoče svojo zahtevo s silo izvesti. Rusija nadalje zahteva, da naj Turčija razoroži nemške postajne ladje v turških vodah, ker bi Rusija smatrala za kršenje nevtralnosti, če tega ne stori.

Angleži groze Turčiji.

Carigrad. Angleško vlado je zelo vznemirilo, ker je Turčija najprej odredila delno, potem pa generalno mobilizacijo svojih čet in se pričela pripravljati, da napade rusko vojsko skozi Armenijo. Zato je dobil carigradski angleški poslanik nalog, naj porti naznani, da bo angleška mornarica v slučaju, ako Turčija ne ostane popolnoma nevtralna, napadla Dardanele, jil bombardirala, ravno tako tudi Carigrad in vse maloazijske luke počenši pri Smirni. Ni še znano kako je carigradska vlada odgovorila na to angleško noto.

Turčija kupila »Goeben« in »Breslau«.

Carigrad. Turška vlada naznanja službeno, da je kupila nemški križarici »Goeben« in »Breslau« za 80 milijonov mark. Ladji ste že pripluli skozi Dardanele in se nahajati v Carigradu. Turška vlada je obenem naznanila velevlastem, da je kupila vojni ladji »Goeben« in »Breslau«.

Turške odredbe.

Carigrad, 18. avgusta. (Kor. urad.) Vlada je sklenila odstraniti vse brzojavne aparate, ki se nahajajo v poslaniških in konzulatnih poslopih, dalje po šolah in cerkvah.

Turška nota glede trgovskih ladij.

Carigrad, 18. avgusta. (Kor. urad.) Porta je poslala vsem svojim zunanjim zastopnikom noto, v kateri izjavlja, da morajo vse trgovske ladje, ki plovejo skozi Dardanele, pustiti svoje stroje za brezžično brzojavljenje na suhem, lahko jih pa ob povratku zopet vzamejo na krov. Pred razglasitvijo te note je turška pomorska oblast v Dardanelah odvzela stroje za brezžično brzojavljenje neki francoski tovorni ladji.

× × ×

EGIPT V VOJSKI Z NEMČIJO.

Kakor poročajo iz Kaire, je ministrski svet v Egiptu proglasil vojno stanje med Egiptom in Nemčijo in deželo izročil angleškemu varstvu. Angleške čete smejo od sedaj naprej po celi deželi in vseh lukah izvrševati svoje vojne pravice.

× × ×

PORAZ RUSOV.

Prodiranje nemških čet v Rusiji.

Berolin, 18. avgusta (Kor. urad.) Malvo v Rusiji so zavzele nemške čete.

Zopetna nemška zmaga nad Rusi. — 3000 ruskih ujetnikov.

Berolin, 19. avgusta. (Kor. urad.) Wolfv urad poroča: Generalno poveljstvo 1. armadnega zbora poroča: Dne 17. avgusta je bila pri Stallupönen bitka, v kateri so se oddelki 1. armadnega zbora z neprimerno hrabrostjo borili in dosegli zmago. Več kot 3000 ujetnikov in 6 strojnih pušk je padlo v naše roke. Veliko nadaljnjih ruskih strojnih pušk, katerih nismo mogli vzeti seboj, smo uničili.

Rusi potolčeni pri Marggrabovi.

Berolin. Wolfvova agencija poroča, da sta dve ruski konjeniški diviziji udrli na nemški teritorij pri Marggrabovi (Oleczka) v vzhodni Prusiji, a so jih nemške obmejne čete razbile in sta se umaknili na jug.

Boj pri Dombrovi.

Lvov 19. avgusta. V »Dilni« objavljajočividec zanimivo poročilo o spopadu naših čet s kozaki pri Dombrovi. 7. t. m. je prekorail močan oddelek ruske armade mejo pri Dombrovi. Napadel je našo obmejno stražo. Naši, majhen oddelek pehote in orožniki, so krepko streljali. Rusi so se nato umaknili v gost gozd na ruski strani, kjer so se razvrstili in iz strojnih pušk streljali na naše vojake, ki so bili izvrstno kriti za hišami, katere so njih prebivalci zapustili. Po kratkem boju so se Rusi umaknili. Na bojišču so pustili Rusi 7 mrtvih, ranjence so vzeli seboj. Večja praska je bila 9. t. m. pri Hvalovicu. Kakih 500 Rusov se je približalo meji. Naši so jih skriti za nekim zidom sprejeli s hudim ognjem iz pušk. Padlo je nad 30 kozakov, med njimi en častnik, dva kozaka sta bila vjeta, ostali so pobegnili. Naše čete so zaplenile 20 konj in veliko municije. Ko so kozaki bežali, so zažgali neko vas. Pogorelo je 50 hiš. Enega kozaka je ubil neki kmet, ko mu je zažgal hišo.

Kozaki zašli v past.

Krakov, 14. avgusta. V bližini Brodyja in pri Kozwadowu so skušali kozaki skozi gozdove udreti čez mejo, ali so jih naše čete takoj zapodile nazaj. Na bregu Visle blizu Zawihosta leži vas Chlawowice; cel kraj je navidezno kakor ustvarjen za vpad v Galicijo. Zato so naše čete ravno v tem samotnem kraju, kjer globeli in gozdovi vabijo sovražnika, bile posebno pazljive. Dolgo dni se ni nič ganilo. V noči od 9. na 10. t. m. so pa naše predstraže nenadoma naznanile, da se previdno bliža sovražna četa. Pustili so sovražnika priti v neposredno bližino naše postojanke, potem so ga pa presenetili z ognjem iz brzostrelnih pušk ter se je 33 kozakov v hipu zgrudilo s konj smrtno zadetih. 1 častnika in 12 kozakov so vjeli, ostali so pobegnili v divjem begu. V bližini so zažgali eno vas, kjer so jih kmetje napadli z vilami in kosami. Na naši strani je bil 1 mrtev in 2 ranjena, katera slednja so prepeljali v Tarnobrzeg.

× × ×

RUSI ZAPUSTILI FINSKO.

Stockholm. Dnevnik »Dagen« poroča, da so Rusi Finsko ravno tako kakor Rusko Poljsko zapustili. Ruske čete so izpraznile celo Finsko in niso niti poizkušale, da uvrste rezerviste in novince v rusko vojsko. Kakor v Ruski Poljski, tako tudi na Finskem ruska mobilizacija ni uspela. Prej nego so ruske čete odšle, so zažgale in uničile stražnice in skladišča na finsko-švedski meji.

Raznoterosti.

Parnik »Baron Gautsch« se potopil.

Trst, 13. avgusta. (Kor. urad.) Lloydov parnik »Baron Gautsch«, ki je odplul danes z Velikega Lošinja proti Trstu, se je na tej vožnji potopil. Rešenih je bilo dose-daj 130 oseb, potnikov in moštva; iz vode so potegnili 20 trupel.

Trst, 14. avgusta. (Kor. urad.) Po uradnih potrdilih se je nahajalo na potopljenem parniku »Baron Gautsch« 246 pasažirjev in 64 oseb moštva, skupno torej 310 ljudi. Od teh je bilo, kolikor se je dalo dosedaj dognati, 179 oseb rešenih, med temi mnogo žensk. Ker sta se razen onih rešenih, ki so znani pri uradih, oglašila pri Lloydovem ravnateljstvu še inženir Ivan Catharinich in Anton Mikolich kot rešena, je upati, da je število onih, ki so prišli na varno, večje, kakor se je uradno dognalo. Da se spravi preostali parnika »Baron Gautsch« v Trst, je naročilo Lloydovo ravnateljstvo na povratku iz Dalmacije se nahajajočemu parniku »Grof Wurmbrandt«, da se naj ustavi v Pulju. Obenem je bil poveljnik parnika »Grof Wurmbrandt« pooblaščen, ker večina nima nobenih sredstev, da da potrebnim manjše vsote, da si preskrbe najpotrebnejše.

Darovi.

II. izkaz darov, poslanih slovenskemu pomožnemu komiteju za revne družine vpo-klicanih rezervistov in za »Rdeči križ«: Dr. Valentin Božič, ravnatelj »Družbe sv. Mohorja« 50 K; spiritual Josip Zeichen 20 K; Ivan Kolenc, poslovodja tiskarne »Družbe sv. Mohorja« 20 K; dr. Gregor Rožman, profesor bogoslovja, 20 K; stolni župnik in kanonik Martin Kovač 20 K; neimenovan duhovnik 10 K; gđč. Minka Čede 5 K; Ivan pl. Kapus, uradnik podružnice Ljubljanske kreditne banke v Celovcu 5 K; stolni kanonik Janez Vidović 100 K; gđč. Katarina Vidović 10 K; podružnica Ljubljanske kreditne banke 25 K; Kozlevčar Franc, zasebni uradnik 5 K; Ivan pl. Kapus 2 K (II. dar); Zbirka Slov. krščansko social. delavskega društva v Celovcu: Porenta Franc 20 vin.; Knopelš Fric 20 vin.; Vinčar Rudolf 20 vin.; Štefovič H. 40 vin.; Sever Jakob 20 vin.; Lustrik Miha 20 vin.; Brajer R. 30 vin.; Tome A. 20 vin.; Muhr Fric 40 vin.; Skočir M. 40 vin.; Odar Jožef 20 vin.; Ravta M. 50 vin.; Vasiljevič L. 20 vin.; Vidmar Al. 40 vin.; Furlan Mici, kuharica 40 vin.; Tomažič Jožefa, postrežnica 20 vin.; Šašel F. 10 vin.; Petkovšek A. 10 vin.; Kristan T. 20 vin.; Piček F. 20 vin.; Berginc M. 30 vin.; Fric Franc 50 vin.; Ostrožnik A. 30 vin.; Florjanc A. 20 vin.; zbirka iz Kotmarivasi: župnik Janko Arnuš 5 K; Elizabeta Dobrovc 1 K; Prosekar Matija 1 K; Kulnik Gabrijel 3 K; Rožaninca 1 K; Čimpernjak 1 K; Žibman 1 K; Masonca 1 K; Ivan Klun, trgovec 5 K; Ana Schnabl 2 K; župni urad Sele zbirko 20 K 76 vin.; župnik Anton Kaplan v Medgorjah 20 K; Andrej Hauptman na Otoku 5 K; župnik Štefan Bayer v Grabštanju 20 K; Franc Riedl v Podkrajju pri Pliberku 1 K 60 vin.; Hranilnica in posojilnica v Borovljah 10 K; izobraževalno društvo v Borovljah 5 K; kaplan Viktor Ruprecht v Borovljah 5 K; Tomaž Prosekar v Kotmarivasi 1 K; Albina Prosekar v Kotmarivasi 1 K.

Izjava.

Ker se o meni razširjajo popolnoma izmišljene vesti, izjavljam, da bom zahteval zadoščenja pri sodišču od vsakega, o katerem izvem, da širi o meni take vesti in nesramne laži. Hudobija ne zasluži usmiljenja!

Štritof.

Izjava.

„Freie Stimmen“ z dne 6. avgusta 1914, št. 138 dolžijo podpisanega, da sem izrekel besede, s katerimi bi bil obdolžil Nemce in visoke glave, da so krivi vojske. V svojo obrambo moram odločno izjaviti, da dotične besede niso bile moje, temveč da jih je prvotno izgovoril nekdo drugi, ki pa ni Slovenec. O tem je poklicana oblast že obveščena in ima tozadevna pojasnila.

Jožef Dobrovc,
župnik v Črni.

Absolutno zajamčeno

pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi na Kranjskem oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinariata pristna bela mašna vina, letnik 1912 po 56 — 60 K, letnik 1913 po 40 — 45 K, postavljeno kolodvor Ajdovščina. Sortirano vino rizling po 60 K, beli burgundec po 70 K, »Zelen« po 80 K. — V zalogi je tudi tropinsko žganje liter po K 2.30. — Kleti nadzoruje vipavski dekan. — Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo.

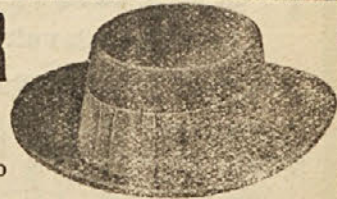
Kmetijsko društvo v Vipavi.

JANEZ PICHLER

klobučar v Celovcu
Wienergasse št. 4

priporoča svojo veliko
izbiro

moških in ženskih klobukov v vseh kakovostih in barvah po nizkih cenah. Goba, realna postrežba.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Loterijske številke:

Dunaj, 14. avgusta 1914: 5, 30, 37, 77, 61.

Trst, 12. avgusta 1914: 68, 67, 45, 17, 55.

Tržne cene v Celovcu

13. avgusta 1914 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg				80 litrov (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	28	57	30	24	18	90
Rž	22	—	26	42	15	—
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	28	—	—	—	14	—
Oves	21	62	23	—	7	70
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	—	—	—	—
Turščica	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—	—	—
Fižola, rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	8	67	10	55	4	50
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	5	80	7	40	—	—
„ kislo	4	50	6	50	—	—
Slama	5	—	7	—	—	—
Zelnate glave po 100 kos.	—	—	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	28	—	—
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje) 1 kg	2	80	3	20	—	—
Sur. maslo (putar), 1 „	2	60	4	—	—	—
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	10	2	40	—	—
„ sur. 1 „	2	—	2	30	—	—
Svinjska mast 1 „	2	20	2	40	—	—
Jajca, 1 par	—	16	—	20	—	—
Piščeta, 1 par	2	80	3	60	—	—
Race	—	—	—	—	—	—
Kopuni, 1 par	—	—	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	—	3	30	—	—
30 „ „ mehka, 1 „	2	90	3	20	—	—

Živina	Počrez		100 kilogr.				Prignalo	Prodalo
			živa		zaklana			
	od	do	od	do	od	do		
	v kronah							
Konji	—	—	—	—	—	—	—	—
Biki	350	—	—	—	—	—	1	1
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—	—	—
„ za vožnjo	340	520	—	—	—	—	8	6
Junci	260	—	—	—	—	—	4	2
Krave	240	510	72	76	—	—	40	22
Telice	260	270	—	—	—	—	2	2
Svinje, pitane	—	—	—	—	—	—	—	—
Praseta, plemena	20	64	—	—	—	—	200	120
Ovce	—	—	—	—	—	—	—	—
Koze	—	—	—	—	—	—	—	—

Thymol-mazilo s sidrom

Pri manjših, odprtih ranah in opeklinah
Škatlja K — 80.

LINIMENT S SIDROM capsici compos.

Nadomestilo za Pain-Expeller s sidrom

Bolečine odpravljajoče mazilo

pri prehlajenju, revmatizmu, protinu itd. itd.

Steklenica K — 80, 1'40 in 2'—.

Železna albuminat tinktura s sidrom

pri pomanjkanju krvi in bledici. Stekl. K 1'40.

Dobiva se skoro v vseh lekarnah ali naravnost v
Dr. Richterjevi lekarni „Pri zlatem levu“
Praga I, Elizabetina cesta 5.

Radioaktivno Toplice

na Kranjskem, postaja Straža-Toplice na dolnji železnici.

Toplice z indierentnimi snovmi z 38° C, dnevne
dobave čez 30.000 hl radioaktivne tople vode, zdrav-
ljenje s pitjem in kopelmi. Posebno učinkujejo pri
protinu in skrnini, ischias, nevralgija, kožnih in žen-
skih boleznih. Veliki kopelni bazeni, ločene kopeli
in močvirnate kopeli. Zložno urejene sobe za tujce,
igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Dobro
pogozdena okolica. Dobra in poceni restavracija. —
Sezona od 1. majnika do 1. oktobra. Prospekti in po-
jasnila brezplačno pri upravi kopališča.

V zalogi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu
je izšla knjiga:

**Slovensko-nemški in nemško-
slovenski
slovarček.**

Sestavila dr. J. Sket, c. kr. vl. sv., in
Št. Podboj, c. kr. prof.

Cena v prti vezani knjigi je K 2'40,
po pošti K 2'50. Dobi se v vseh
knjigarnah.

J. WIESAUER

lončar v Celovcu
Živinski trg št. 9

priporoča pečl, štedilnike, stenske
obklade, kuhinjske posode.

Točna izvršitev vsakovrstne poprave.

POZOR!

Odda se

**veliko gostilniško
obratno podjetje na Koroškem**

s 1. oktobrom 1914 pod ugodni-
mi pogoji v najem. Pojasnila daje
upravnštvo lista »Mir« v Celovcu.

Edino slovensko narodno trgovsko-obratno podjetje

Hotel Trabesinger

v Celovcu, Velikovaška cesta št. 5.

Podpisano vodstvo hotela Trabe-
singer se vljudno priporoča vsem ve-
lečenim slovenskim in slovanskim
gostom-potnikom, ki prenočujejo ali za
več časa ostanejo v Celovcu. V hotelu se
dobe lepe, snažne sobe po primerni ceni;
nudi se izborna kuhinja in zajamčeno
pristna in dobra vina iz Slovenskih
goric. Gostom-abstinentom se postreza
z raznimi brezalkoholnimi pijačami. Na
razpolago je tudi kegljišče poleg senčna-
tega vrta, pozimi toplo zakurjeno. V ho-
telu Trabesinger dobite vsak dan, po-
sebnost pa ob sredah zvečer, prijetno
slovensko družbo. Slovenski potniki in
rodoljubi, slovenski romarji, ustavljajte
se samo v edini slovenski gostilni »Hotel
Trabesinger« v Celovcu, kjer boste vedno
dobro postreženi. — Za mnogobrojen obisk se priporoča
vodstvo hotela Trabesinger.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica K 8.000.000.

Rezervni fondl okroglo K 1.000.000.—.

Denarne vloge na
knjižice se obre-
stujejo po **4 1/2 %** od dneva vloge
do dneva vzlaga.
Rentni davek
plača banka sama.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in
vnovčuje zapadle kupone.

Daje predjume na vrednostne papirje — Zavaruje srečke
proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavčije.
Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spiljetu, Trstu,
Saraevu, Gorici in Celju.

Denarne vloge v tekočem računu obrestujejo se:
po dogovoru od **4 1/2 %** naprej.